

ку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.asmap.org.ua/info/cont_uts.doc

5. Європа – США: непрості переговори // Авіатранспортний огляд. – М. : "Панорама", 2012. – С. 44.

6. Полянська Н. О. Глобалізація як джерело конкуренції: конфлікти і нові можливості. / Н. О. Полянська // Стратегія розвитку України. – К. : НАУ, 2012. – № 11- С. 60 – 66.

УДК: 341.238 (043.2)

Павліченко Т. С.,

студентка,

Університет сучасних знань, м. Київ

Науковий керівник: Малишко В. М., к.ю.н.

ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ

Перевезення вантажів здійснюють транспортом (від латинського "transportare" – переносити, переміщувати, перевозити). Поняття "транспорт" знайшло своє закріплення в Законі України від 10 листопада 1994 року "Про транспорт". Згідно зі ст. 1 цього Закону, транспорт є однією з найважливіших галузей суспільного виробництва.

Перевезення вантажів та пошти, надання інших транспортних послуг, експлуатація і ремонт шляхів сполучення здійснюються залізницями, пароплавствами, портами (пристанями), автомобільними, авіаційними, дорожніми підприємствами та організаціями, якщо це передбачено їхніми статутами. Комплекс транспортно-експедиційних послуг, пов'язаних із відправленням і отриманням вантажів, надається експедиторськими організаціями в порядку, встановленому законодавством.

Підприємства транспорту здійснюють перевезення та надання послуг на основі державних замовлень і договорів на перевезення вантажів з урахуванням економічної ефективності провізних та переробних можливостей транспорту.

Основними засобами державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, які здійснюють перевезення вантажів, є ліцензування, сертифікація і стандартизація, регулювання цін і тарифів.

Залежно від фізичних властей транспортного засобу, за допомогою якого здійснюється переміщення вантажів у просторі (залізничні, автомобільні дороги, водні шляхи, повітряні шляхи, трубопроводи), транспорт поділяють на: вантажний залізничний транспорт, автомобільний вантажний транспорт, морський вантажний транспорт та вантажний внутрішній флот, авіаційний вантажний транспорт, трубопровідний транспорт, космічний транспорт, інші види транспорту. Залежно від сфери перевезень у суспільному виробництві транспорт поділяється на: транспорт загального користування (залізничний, морський, річковий, автомобільний і авіаційний, а також міський електротранспорт, у тому числі метрополітен); промисловий; залізничний транспорт; відомчий транспорт; трубопровідний транспорт.

Відповідно до ст. 21 Закону України "Про транспорт", вони разом із шляхами сполучення загального користування утворюють єдину транспортну систему України.

Єдина транспортна система повинна відповідати вимогам суспільного виробництва та національної безпеки, мати розгалужену інфраструктуру для надання всього комплексу транспортних послуг, у тому числі для складування і технологічної підготовки вантажів до транспортування, забезпечувати зовнішньоекономічні зв'язки України.

Відповідно до ст. 306 Господарського кодексу України, перевезенням вантажів визнається господарська діяльність, пов'язана з переміщенням продукції виробничо-технічного призначення та виробів народного споживання залізницями, автомобільними дорогами, водними та повітряними шляхами, а також транспортування продукції трубопроводами.

Перевезення вантажів поділяється на:

а) внутрішні перевезення – перевезення вантажів у внутрішньому сполученні між пунктами відправлення та призначення, розташованими в Україні;

б) міжнародні перевезення. Міжнародні перевезення здійснюються у прямому міжнародному сполученні та в непрямому міжнародному сполученні.

Класифікація перевезень здійснюється також залежно від кількості видів транспорту. Розрізняють місцеві перевезення, у прямому сполученні і прямі змішані перевезення. Місцевими називають

перевезення, в яких бере участь один вид транспорту і в межах однієї адміністративно-територіальної одиниці.

У прямому сполученні перевезення вантажу здійснюється одним транспортним засобом без перевантаження на інший; у прямому змішаному сполученні – кількома видами транспорту за одним транспортним документом.

Загальні умови перевезення вантажів, а також особливі умови перевезення окремих видів вантажів (вибухових речовин, зброї, отруйних, легкозаймистих, радіоактивних та інших небезпечних речовин) визначаються міжнародними договорами, Господарським кодексом України, законами України, транспортними кодексами, транспортними статутами, правилами перевезень вантажів та іншими нормативно-правовими актами.

Суб'єктами відносин перевезення вантажів є перевізники, вантажовідправники та вантажоодержувачі.

Особливості правового статусу вантажного перевізника залежать від виду транспорту.

Правовий статус перевізника авіаційним вантажним транспортом – повітряного перевізника визначається Повітряним кодексом України.

Згідно зі ст. 59 Повітряного кодексу України, повітряним перевізником визнається будь-яка юридична чи фізична особа, яка виконує повітряні перевезення, має права експлуатанта авіаційної техніки.

Література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. із змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст.144.
2. Актуальні проблеми господарського права: навч. посіб. / за ред. В. С. Щербини. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 528 с.
3. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / заг. ред. Г. Л. Знаменського, В. С. Щербини. – К. : Юрінком Інтер, 2012. – 776 с.

СТРОКИ ПОЗОВНОЇ ДАВНОСТІ У ГАЛУЗІ АВІАПЕРЕВЕЗЕНЬ В ГОСПОДАРЬСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ

Останніми роками на фоні зростання обсягів авіаперевезень зростає й кількість позовів пасажирів до авіаперевізників. Оскільки загальні строки позовної давності відрізняються від строків встановлених в галузі авіаперевезень, то дане питання повинно бути розглянуте більш детально, що допоможе кваліфіковано обґрунтувати вимоги пасажирів.

Варто окреслити коло основних нормативно-правових актів, які регулюють відносини повітряного перевезення пасажирів та багажу: Конвенція для уніфікації деяких правил міжнародних повітряних перевезень [1] (Монреаль, 28 травня 1999 року), Документу ІКАО "Статус конвенції для уніфікації деяких правил міжнародних повітряних перевезень" від 01.11.2001 року, а також норми Цивільного кодексу України [2], Господарського кодексу України [3], Повітряного кодексу України [4]. Крім того діють Правилами повітряних перевезень пасажирів і багажу, затверджені Наказом Міністерства транспорту і зв'язку № 216 від 23.04.2010 року та інші нормативні акти.

Повітряний перевізник – центральний суб'єкт відносин перевезення, будь-яка юридична чи фізична особа, яка виконує повітряні перевезення і має права експлуатанта авіаційної техніки. Повітряні перевезення виконуються на підставі договору. Документами на перевезення є: квиток – при перевезенні пасажирів; багажна квитанція – при перевезенні речей пасажирів як багажу; відповідні документи – при перевезенні вантажу, пошти та інших предметів.

За протиправні дії повітряні перевізники несуть відповідальність згідно із законом і на них може бути подано позов, що має свої строки давності. Позовна давність – це строк для захисту права за позовом особи, право якої порушене.[2].